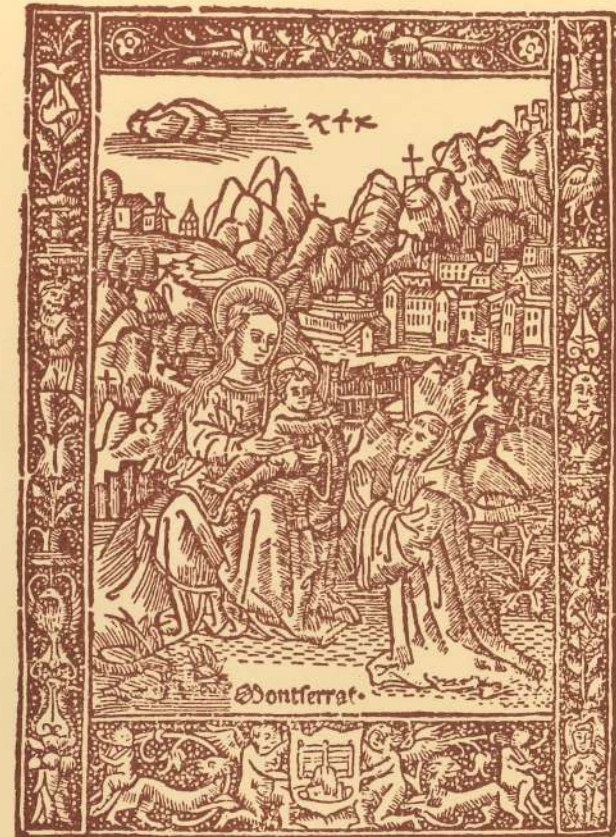

QUÈ HA DE SER
UN OBLAT BENEDICTÍ

ABAT GABRIEL M. BRASÓ
monjo de Montserrat

**QUÈ HA DE SER
UN OBLAT BENEDICTÍ**

ABADIA DE MONTSERRAT
2002

PRÒLEG

Com seran els cristians del s. XXI? Era la pregunta que molts es feien ja fa uns anys. Un teòleg alemany molt lúcid, Karl Rahner, va dir amb tot l'encert que els cristians del s. XXI o seran "místics" o deixaran de ser cristians. En altres paraules, o bé tindran una forta experiència de pregària que els permetrà de viure amb goig la fe cristiana, o bé l'ambient secularitzat i la crisi de valors els portarà, potser imperceptiblement, a anar canviant les seves conviccions i a deixar la pràctica cristiana. En ple 2002 podem constatar ja la validesa d'aquella afirmació.

Amb molt de goig felicito la Junta dels Oblats de Montserrat per l'encert que han tingut a reeditar aquest opuscle del P. Abat Gabriel M. Brasó. És una guia autoritzada per viure l'Evangeli a l'escola de la Regla benedictina i, per tant, per entrar pel camí d'una experiència cristiana profunda, feta de pregària i de compromís. Per entrar, doncs, per aquell camí que Rahner anomenava "místic".

Procurar recórrer aquest camí està en plena sintonia amb una de les grans proposicions que el concili Vaticà II va fer al poble cristià. Sí. Convé tornar a partir, amb decisió, de la proposta universal a la santedat que el concili

esmentat va fer en el capítol V de la constitució *Lumen gentium* sobre l'Església. La proposta no significa altra cosa que el seguiment convençut del Crist, que la configuració plena amb la seva persona. És una proposta que va adreçada a tots els qui, pel baptisme, la confirmació i l'eucaristia, han entrat a formar part del seu Cos Místic o eclesial. Aquest programa ve de Jesús mateix: "Sigueu bons del tot, com ho és el vostre Pare celestial" (Mt 5, 48). És, per tant, un programa que no afecta només alguns cristians: "La crida a la plenitud de la vida cristiana i a la perfecció de la caritat s'adreça a tots els fidels, de qual-sevol estat o condició", diu el Papa Joan Pau II, citant el n. 40 de la constitució conciliar esmentada, en la seva carta apostòlica que actualitza el programa de vida per a l'Església del s. XXI (cf. *Als inicis del nou mil·lenni*, n. 30; vegeu *Documents d'Església*, 2001, p. 101-125).

El terme *santedat* es pot entendre aquí en un doble sentit. D'una banda expressa una qualitat objectiva, intrínseca a tot batejat, i per tant al conjunt de la comunitat eclesial. Vol significar, en aquest sentit, la pertinença essencial a Aquell que és el Sant per excel·lència, la unió al Crist Espòs, que ens revela el Pare i que ens dona l'Esperit Sant. Al mateix temps, però, la santedat indica aquell "alt grau de vida cristiana ordinària" (cf. la carta apostòlica citada, n. 31) que tots estem cridats a viure amb les nostres característiques personals, familiars, de treball, etc. La santedat és, per tant, una realitat que els creients ja posseïm pel do que vam rebre en ser incorporats a l'Església, i que alhora hem de fer créixer; o, més ben dit, hem de deixar que l'Esperit Sant faci créixer en nosaltres, convençuts que –com diu el cardenal Martini,

comentant aquest passatge del Papa– "és més fàcil ser sants que ser mediocres; ser sants demana major compromís, però omple de joia i de tensió moral i espiritual". La mediocritat conscientment volguda, en canvi, només porta a la insatisfacció, a la buidor, a la frustració.

Per seguir el camí de la santedat disposem d'uns elements fonamentals, que han estat elaborats i perfeccionats per la tradició de l'Església, i que continuen estant a l'abast de tots; es tracta de la *pregària*, de l'*audició de la Paraula de Déu*. Per al coneixement i per la utilització d'aquests elements, l'oblat benedictí disposa, a més, de la saviesa que prové de la tradició monàstica cristal·litzada en la Regla. "Per a aquesta pedagogia de la santedat cal un cristianisme que es distingeixi sobretot en l'*art de la pregària*", diu encara Joan Pau II en la carta (n. 32). I ¿on millor que a l'*escola del servei diví*, *prenent per guia l'Evangeli*, per aprendre aquest art de la pregària? Un art que parteix del do de l'Esperit, que es desplega en la convicció que som a la presència de Déu i que aboca al trobament personal amb Déu U i Tri, i consegüentment a un diàleg d'amor amb el Pare, pel Fill en l'Esperit Sant. La pregària té, per a tot cristià, un doble vessant: personal i comunitari. Són dos moments del mateix encontre amorós amb Déu. En la pregària litúrgica, el cristià s'uneix a la lloança i a la súplica de tota l'Església; més concretament, en la Litúrgia de les hores, el creient s'endinsa en el cor de Crist, on la lloança a Déu ressona amb paraules humanes d'adoració, de propiciació i d'intercessió (cf. *Ordenament General de la Litúrgia de les Hores*, n. 3; vegeu, per exemple, *Litúrgia de les Hores*, vol I, p. 25-98).

En aquesta línia, la vocació dels oblats benedictins és molt apropiada per dur a terme el desig del papa Joan Pau II, expressat a la carta citada sobre *el nou mil·lenni*, n. 34: "Una jornada de la comunitat cristiana, en què es conjuguin alhora els múltiples compromisos pastorals i de testimoniatge en el món amb la celebració eucarística i potser amb el rés de Laudes i de Vespres, és potser més 'pensable' del que creiem ordinàriament". A mesura que la pregària litúrgica va modelant la vida espiritual del cristià, li va donant forma i contingut, creix el desig d'aprofundir en la relació personal amb Crist, s'eixampla la capacitat d'obrir-se al do de l'Esperit Sant, creix l'anhel de fer la voluntat del Pare. I aquesta vida divina en el cor del creient es vessa, cap enfora, en l'amor als altres, començant pels més propers, que de vegades són els qui costa més d'estimar.

L'audició de la Paraula és l'arrel d'on sorgeixen la primàcia de la santedat i de la pregària. I això és així per les característiques d'aquesta Paraula i per l'estructura intrínseca de la persona humana. Es tracta de la Paraula amb majúscula; de la Paraula de Déu, mitjançant la qual es revela qui és Ell, Déu, qui és l'home, i en què consisteix el pla de salvació. Paraula primera i última, decisiva per a cadascú, enfront de la qual no es pot restar indiferent. Paraula eficaç, que fa allò que diu, perquè és alhora paraula i obra (o acció; tal com ho celebrem en el sagraments, per exemple). Paraula, però, que deixa lliure; diria més encara, que demana l'acceptació lliure per poder actuar en cadascun de nosaltres. En la *lectio divina*, que aprenem a fer a l'escola de sant Benet, "aquesta escolta de la Paraula esdevé un encontre vital, que permet trobar en el text bíblic la paraula viva que interpel·la, orienta i

modela l'existència" (cf. la carta apostòlica *A l'inici del nou mil·lenni*, n. 39).

Per estar oberts a la Paraula, per endinsar-nos en la vida de pregària de manera que transformi la nostra existència, per dur una vida reconciliada i plena de caritat envers els altres, cal fer un treball espiritual, cal purificar el nostre cor. La Regla benedictina ens l'ensenya a fer.

Desitjo, doncs, que les paraules del P. Abat Gabriel, que són fruit de la seva intensa vida espiritual en l'escola benedictina, ajudin els oblats del nostre monestir i tots els altres lectors d'aquest opuscle a endinsar-se pel camí de santedat que proposa sant Benet i que està en plena sintonia amb el camí que l'Església marca en aquests inicis del s. XXI.

Aquest camí no és altre que el que fonamentalment va recórrer la Mare de Déu. Ella el va viure amb un acolliment total de la Paraula, amb una docilitat radical a l'Esperit, amb una identificació plena amb el seu Fill Jesucrist i amb una promptitud a estimar i a servir els qui tenia als seu entorn. Tot vivificat per la seva pregària contemplativa enmig de les tasques de cada dia. Així va complaure plenament el Pare del cel. A ella confio els oblats del nostre monestir i els altres lectors d'aquestes ratlles; que els sigui intercessora maternal i model d'una vida lliurada a l'amor a Déu i als germans.

† Josep M. Soler, Abat de Montserrat
27 d'abril del 2002

Solemnitat de la Mare de Déu de Montserrat

Podria començar dient què no ha de ser un Oblat benedictí. Els Oblats no han de ser una capelleta més dintre de l'Església, ni unes persones devotes que juguen a fer el monjo des de casa o des del carrer, ni uns romàntics de la litúrgia o de formes medievals, ni uns beats que es complauen a freqüentar una comunitat monàstica per tal de conèixer-ne les intimitats i trobar-hi la compensació d'una certa familiaritat.

L'Oblat i la Regla de Sant Benet

L'Oblat és un cristià desitjós de viure amb convicció i profunditat l'Evangeli i que ha descobert en la Regla de sant Benet un camí de llum, que li facilita el seguiment del Crist i l'estimula a servir Déu i els germans amb un amor més pur i generós dintre del propi estat de vida, que no és precisament el de la professió monàstica.

L'oblació pressuposa, doncs, un cristià convençut i conseqüent, que sap molt bé que la millor manera de ser fidel a Jesucrist i a l'Evangeli la trobarà precisament en el lloc i en la situació concreta en què Déu

l'ha posat. No cal evadir les realitats de la vida per a ser un bon cristià. Ben al contrari: cal assumir-les plenament, infont-los, però un nou esperit, esguardant-les amb una nova visió, orientant-les a un fi superior. És la novetat que ve de l'Evangeli.

Això és fàcil i, al mateix temps, resulta difícil. És fàcil perquè aquesta nova visió neix espontàniament del *do de la fe* que ens ha estat comunicat en el baptisme. Però resulta difícil perquè la fe exigeix *una educació i un entrenament* que estimulin l'ús d'aquesta visió i ensenyin a moure's d'acord amb ella.

Aquí tenen cabuda les diverses *escoles d'espiritualitat*, com és ara la de sant Benet. Com ell mateix ha escrit, amb un llenguatge propi del seu temps, ell s'adreça a «qualsevol que, renunciant els propis volers, pren les fortíssimes i preclares armes de l'obediència per militar sota el veritable Rei, el Crist Senyor» (pròleg de la Regla). Amb un llenguatge més modern, podríem dir que s'adreça a tots aquells cristians que, deixant de moure's per raons i reaccions purament naturals, volen guiar-se per la llum de la fe per tal de posar-se en seguiment del Crist. Per a aquests, sant Benet es proposa establir «una escola del servei diví» on puguin aprendre a progressar «en la fe i en l'observança de les bones obres, seguint el guiatge de l'Evangeli», per tal de fer el mateix «camí d'Aquell que ens ha cridat al seu Regne» (pròleg).

La Regla, on sant Benet explica totes aquestes coses, no és, doncs, un altre evangeli. És simplement un en-

senyament, teòric i pràctic, que pot facilitar una comprensió més profunda de l'Evangeli de Jesucrist i un compliment més fidel i generós de les seves exigències. L'escola evangèlica de sant Benet no és pas l'única. N'hi ha moltes en l'Església. El que és únic és l'Evangeli. La diversitat d'escoles es fa necessària a causa de la diversitat de temperaments i de condicions dels homes d'arreu del món, que estan tots cridats a seguir Jesucrist. Cada escola té els seus mètodes i les seves característiques, que convindran a una mena de persones més que a unes altres. L'Oblat benedictí ha descobert que els ensenyaments de sant Benet encaixen bé amb la seva manera de ser, amb la seva formació, amb la seva manera de formular l'ideal evangèlic. Per això pren com a «mestra de vida» la Regla de sant Benet.

En esmentar més amunt la Regla de sant Benet, he dit que conté *un ensenyament teòric i pràctic*. Hauríem de deturar-nos un moment a explicar aquesta distinció entre la teoria —més exactament l'anomenaria doctrina espiritual— i la pràctica, o sigui l'ordenament concret de la vida del monjo, que s'inspira en aquella doctrina i la tradueix en obres dintre del viure quotidià. Aquesta distinció em sembla molt important, perquè *la doctrina espiritual* és quelcom tan profund que depassa els límits estrets d'un gènere de vida, com és ara el d'un monestir, i pot ser norma de conducta evangèlica per a tot cristià generós, com seria el cas dels Oblats. És quelcom tan estretament lligat amb l'esperit de l'Evangeli, que no envelleix amb

el temps, sinó que en tot moment i en tota circumstància conserva el seu vigor i la seva actualitat.

Si llegiu amb atenció el magnífic pròleg de la Regla, veureu que sant Benet, en exposar la seva espiritualitat, no s'adreça exclusivament als monjos. Només en el darrer paràgraf esmenta «la vida monàstica» i «el monestir». Podríem dir que la doctrina de sant Benet és més cristiana que monàstica; o si voleu, és monàstica perquè l'aplica a uns cristians que, per tal de posar-la en pràctica fins a les darreres conseqüències, s'han fet monjos. Però també hi pot haver cristians que, sense fer-se monjos, vulguin viure amb plenitud les exigències de l'Evangeli. Per això, la doctrina espiritual, que sant Benet exposa en la Regla, pot ésser norma de vida cristiana per a tothom, sigui quina sigui la seva condició humana i social.

En canvi, *l'ordenament pràctic* de la vida d'un monestir no és més que una conseqüència d'aquella doctrina. Està redactat pensant en els homes d'un temps determinat, que tenien la pròpia cultura i la pròpia civilització, que se sentien cridats a viure com a monjos. Aquests homes, sant Benet intenta organitzar-los, de manera que tots els fets de llur convivència en el monestir estiguin inspirats per aquella doctrina i els serveixin com d'incessant exercici d'entrenament. És clar, doncs, que molts elements de la Regla, que contenen normes d'organització del monestir, no poden ser presos al peu de la lletra per un Oblat, com tampoc no ho són completament pels monjos d'avui. Amb tot, un estudi aprofundit de la Regla fa molta llum

per a copsar la part d'esperit que hi ha en cada disposició, fins i tot en les més minucioses i que resulten més allunyades del nostre temps. Qui es deixa penetrar ben bé per la doctrina espiritual de la Regla adquireix una mena de sensibilitat que li fa endevinar quines maneres de fer i de viure poden substituir, en el nostre temps i dintre de la pròpia condició de vida, les que sant Benet va establir per als monjos del seu temps, per tal d'actuar a cada moment aquell esperit.

Per això l'Oblat sent la necessitat de trobar en un monestir *algun mestre* que, com fa l'abat respecte als monjos, sigui capaç de comprendre les seves aspiracions cristianes; algú que, arrelat en la mateixa terra, respirant els mateixos aires, compartint unes mateixes preocupacions religioses, polítiques i socials, pugui fer-se càrrec de la situació concreta en què l'Oblat s'ha de moure; algú, sobretot, que, vivint intensament de l'esperit de la Regla com a monjo, li pugui comunicar aquesta espiritualitat i ensenyar-li com la pot traduir en obres de vida cristiana a través de les realitats humanes que constitueixen el seu viure de cada dia.

Punts més remarcables de l'espiritualitat benedictina

Tota espiritualitat autèntica he d'estar *centrada en Jesucrist*, ja que Ell és el centre de la Bona Nova que l'Evangeli ens proclama. Tota escola d'espiritualitat ha d'ensenyar als seus seguidors a moure's i a reaccionar davant dels diversos fets de la vida, de manera

que tot convergeixi en Jesucrist i trobi en Ell la seva explicació i el seu terme.

Així sant Benet pretén que el seu deixeble esdevingui un *enamorat de Jesucrist*. L'agafa pel cor: no posa a la seva consideració grans raonaments teològics. Només en el pròleg sembla voler convèncer-lo amb alguns textos de la Sagrada Escriptura. Al capdavant, però, es veu que tot el seu intent consisteix a ben disposar el deixeble perquè estigui atent a la veu del Senyor, que el crida. Un cop l'ha posat en contacte directe amb aquesta veu corprenedora i irresistible, sant Benet ja es deixa de raonaments i s'adreça al cor que ja s'ha deixat captivar: «Quina cosa més dolça per a nosaltres, germans caríssims, que aquesta veu del Senyor que ens invita? Mireu com el Senyor, en la seva bondat, ens mostra el camí de la vida». Un camí que, tot i ésser estret i costerut, «es corre a ple cor, amb una inefable dolçor de caritat». És l'actitud de l'enamorat, d'aquell que «no anteposa res a l'amor del Crist» (cc. 4 i 72), que és capaç de complir les coses més dures i difícils «sense cap esforç, com naturalment, per amor del Crist» (c. 7), mogut per una obediència, o sigui per un desig de complaure'l en tot, «que és pròpia d'aquells que res no s'estimen tant com el Crist» (c. 5).

Per això, com succeeix als enamorats, *tot els parla d'Ell*: el saben descobrir pertot arreu, tot els suscita el seu record i la seva imatge. Aquells amb qui conviuen, aquells amb qui es topen pel camí, els companys de treball, els necessitats o atribolats, els amics i els enemics, els qui estan contents o els qui ploren; els es-

deveniments de la vida, les vicissituds de la història, la bellesa de la natura: tots els homes i totes les coses són il·luminats per un reflex del seu rostre, porten un ressò del seu missatge. I l'enamorat té una sensibilitat molt fina per a copsar-lo, per a deixar-se endur pel goig i per l'exigència de la presència viva d'Ell i per a obrar d'una manera nova, que de vegades pot semblar poc raonable, però que és la manera d'obrar dels enamorats (cf. cc. 2,36, 53, 63, 72).

D'aquí neix aquella nota característica de l'espiritualitat benedictina: *l'actitud humil i obedient* del deixeble. Quan s'estima de debò no es desitja altra cosa que donar gust a la persona estimada. No és una actitud depressiva o constrictiva: ben al contrari, és l'expressió més lliure i espontània d'un amor tot abocat a complaure l'estimat. Llegiu amb aquesta perspectiva el capítol cinquè de la Regla: aquella promptitud d'acció, aquell oblidar-se de si mateix i de tot interès personal, aquella actitud decidida que no admet vacil·lacions ni retards ni desganes, d'on pot brollar sinó d'un cor ardent i apassionat? (Cf. també cc. 68 i 71).

Així mateix, l'enamorat cerca espontàniament de *fer-se semblant* a Aquell a qui estima. En aquest punt, sant Benet mostra al seu deixeble una imatge del Crist, la que ell considera la més perfecta i sublim: la del Fill que per amor al Pare i als germans «no ha vingut a fer la seva voluntat, sinó la d'Aquell que l'ha enviat» (c. 5) i així «s'ha fet obedient fins a la mort» (c. 7). És la imatge del Crist enamorat del Pare i dels germans. Perquè també el Pare és Amor i «ha estimat tant el

món, que va donar el seu Fill unigènit» (Jo 3, 16). Sant Benet vol conduir el seu deixeble per aquest camí que el Crist ha seguit —«imitant el Senyor» (c. 7)—, de manera que l'enamorament pel Crist el porti espontàniament a estimar el Pare i els germans fins al do total de si mateix. Com ho féu Jesucrist, l'amor al Pare es manifesta en el compliment perfecte de la seva voluntat, que és voluntat d'amor (c. 68); l'amor als germans s'expressa en el do total de la pròpia persona en bé d'ells, segons la voluntat del Pare (c. 71).

Això dona origen a l'*actitud fonamental*, que sant Benet anomena *humilitat*, i que és oblit de si mateix, bandejament de tota forma d'egoisme, disponibilitat a tot servei, acceptació coratjosa de tota contradicció i de tota injúria, per tal que res no sigui obstacle o impediment per a seguir el Crist en el seu camí d'obediència fins a la mort per amor al Pare i als germans. I tot això sense posats tristos, sense perdre l'humor ni el sentit pasqual de la vida cristiana, ja que el deixeble de sant Benet afronta qualsevol situació o circumstància de la vida «amb goig de l'Esperit Sant» i «esperant la Pasqua amb una joia plena de deler espiritual» (c. 49).

Evidentment, aquesta resposta humil, obedient i joiosa del cristià és més fàcil d'explicar-la que de donar-la en certs moments més durs de l'existència. Més ben dit, no solament és difícil, sinó fins i tot impossible i incomprensible per a qui no estima amb gran *fervor de caritat*. I aquesta caritat és pur do de Déu. Sant Benet no ho ignora. Per això, ja des del comença-

ment del pròleg, adverteix al seu deixeble: «Primer de tot, qualsevol cosa bona que comencis a fer, demana amb pregària ben insistent que Ell la dugui a terme». Però no dubta que Déu ens la concedirà perquè «s'ha dignat a comptar-nos ja en el nombre dels seus fills». Amb tot, es tracta sempre d'un do que hem d'acollir i fer treballar, «talment, que hem d'estar sempre a punt per a servir-lo amb els dons que Ell ha posat en nosaltres». Hi ha d'haver, doncs, una *activitat espiritual* que, d'una banda, ens mantingui en contacte amb Déu i així ens permeti de conèixer la seva voluntat i ens doni forces i generositat per a complir-la, i que per altra banda es tradueix en obres d'amor fratern. Serà la doble exigència de l'amor, que en el deixeble de sant Benet es concretarà en el que ell anomena «l'obra de Déu (*opus Dei*)» i «el zel bo».

L'*obra de Déu* és la part d'activitat que s'adreça directament a Déu per Jesucrist: és tot el que posa el cristià en relació d'intimitat personal amb Déu per tal de penetrar en el seu misteri, conèixer millor la seva voluntat, conformar-se als seus designis, acollir la seva paraula; és també compliment del deure filial de lloança, d'acció de gràcies, de petició confiada. Amb una expressió més moderna, en diríem «vida d'oració». Sant Benet, ja ho sabem, li dona una importància primordial, de manera que «res no s'ha d'anteposar a l'obra de Déu» (c. 43). En l'ordenament del monestir, aquesta primacia es manifestarà en el temps que se li dedica, en l'assiduitat i puntualitat amb què cal participar-hi, en la cura i minuciositat amb què es determinen els

detalls de la seva celebració quan l'obra de Déu pren un caràcter comunitari.

En el cas de l'Oblat, donades les seves condicions i les seves possibilitats, prendrà més relleu l'estudi i la meditació de la Paraula de Déu. Hi dedicarà un temps cada dia, amb l'actitud del deixeble, a qui pertoca escoltar amb docilitat i deixar-se interpellar per la Paraula. D'aquesta atenció amorosa en naixerà una pregària sincera i càlida, que l'anirà introduint a la intimitat amb Déu i que es reflectirà en la seva conducta habitual. A poc a poc, aprendrà a suscitar una determinada paraula o una oportuna lliçó del Mestre per a il·luminar cadascuna de les situacions en què s'anirà trobant i per a donar-li la convenient resposta de vida cristiana. Així s'habituarà a veure els diversos esdeveniments sota una nova llum, la que ve de la fe i que els posa en relació amb l'obra salvadora de Jesucrist i amb la providència de Déu. Acostumant-se a viure així, l'Oblat trobarà el centre vital de la seva jornada en la participació al sacrifici eucarístic del Senyor, on la Paraula es fa Pa de vida i on tota la nostra existència és assumida pel Crist que en fa ofrena de redempció universal i de lloança al Pare. No cal dir com els diversos misteris del Senyor, renovats al llarg de l'any litúrgic, seran per a l'Oblat mitjà eficaçíssim per a viure'ls i reproduir-los en si mateix, a través de les circumstàncies concretes en què es troba. En tot cas, el més important i imprescindible és la convicció que la vida d'oració, el contacte assidu amb la Paraula de Déu, la participació a la litúrgia constitueixen la font primera que, venint de Déu, alimenta la nostra vida

cristiana i la fa capaç de produir tota mena de fruits de caritat evangèlica.

Perquè aquell doll d'aigua viva que brolla del cor de Déu i que raja fins a la vida eterna (cf. Jo 4,14), en ser acollit pel cor del cristià, no pot deturar-s'hi i quedar-hi estancat, sobretot si se li aboca d'una manera abundosa i desbordant. Necessàriament, ha de circular, ha de seguir el seu curs, ha de comunicar-se al altres. És l'empenta vital del «zel bo», l'altre aspecte de l'activitat espiritual del deixeble de sant Benet. Zel bo, que cal practicar «amb un amor ferventíssim», és a dir, que mogui a «honorar-se els uns als altres; a suportar-se mútuament amb paciència les febleses, tant físiques com morals; a obeir-se amb emulació els uns als altres; a no buscar allò que pot semblar més útil a cadascú, sinó més aviat el que ho sigui per als altres; a practicar castament la caritat fraterna». Aquest és «el zel bo que allunya dels vicis i porta a Déu i a la vida eterna» (c. 72).

Per això sant Benet, tot i que admira i respecta els ermitans, s'adreça a aquells qui volen viure junts amb d'altres germans, formant una família. Perquè és en la convivència amb els altres que es practica la veritable caritat i que l'amor a Déu és fa fort i vigorós en traduir-se en amor als germans. Avui diríem que sant Benet té un profund sentit d'Església. Però d'una Església i d'una comunió fraterna no gens idealitzades, sinó tals com a cadascú toca de viure-les, d'assumir-les i de donar-s'hi. Ell remarca molt bé que és dintre d'aquest ambient fratern i eclesial «que solen néixer les espines

de les desavinences» (c. 13). És aquí on es troben les dificultats, les contradiccions i les injúries que mouen el cristià a «ser fidel i aguantar-ho tot pel Senyor» (c. 7, quart graó). És vivint entre els homes que es pot experimentar com aquests pesen damunt dels nostres caps, portant-nos a «complir per la paciència el precepte del Senyor: Si us peguen en una galta, presenteu també l'altra; a qui us pren la túnica cediu-li el mantell i tot; requerits per una milla, feu-ne dues, i amb l'apòstol sant Pau s'aprèn a aguantar els falsos germans i la persecució i a beneir els qui et maleeixen» (cf. c. 7, quart graó).

Això no significa que la veritable caritat consisteixi simplement a aguantar amb paciència les dificultats i les injúries. Però n'és la primera disposició: la que arrenca tota forma d'egoisme i d'amor propi, tan arrelats en el cor humà, i el deixa lliure, net i disponible per a obrir-se a la recerca del bé dels altres, a la plena disponibilitat de servei, que es manifesta al llarg de tota la Regla com a ambient normal de convivència fraterna.

Fins i tot quan s'adreça als monjos —homes que han estat cridats a viure sols amb Déu—, sant Benet no vol que siguin uns homes isolats. Constantment i de moltes maneres els recorda que formen una família i que, com més incorporats se sentin a aquesta família, més hi trobaran la intimitat amb Jesucrist i amb el Pare. Cadascun dels germans, tingui la fesomia que tingui, és per als altres germans com un sagrament del Crist: que representa i comunica la seva presència i

permet de fer-li a Ell el que fem a cadascun dels seus germans (cf. Mt 25,40); o bé, dient-ho d'una altra manera, estimula a tractar cada germà com es tractaria, en aquella mateixa circumstància, el Crist que se'ns hi fa present (cf. cc. 2, 36, 53, 63, 72).

És clar que l'Oblat ha de viure i practicar tot això dintre de la seva família natural, en el seu lloc de treball, en les relacions ordinàries que la seva vida comporta. Però, a més, pel fet de pertànyer a un grup d'Oblats que, com ell, cerquen d'assimilar l'esperit de sant Benet per tal de viure més fidelment l'Evangeli, trobarà en aquest grup una nova dimensió familiar: la d'una família espiritual estretament vinculada a una família monàstica. Aquesta família monàstica, a través de la família espiritual dels Oblats, li procurarà normalment aquells estímuls de comprensió, de bon exemple, de caritat i d'ajuda fraterna, que li facilitaran l'aprofundiment i la pràctica de l'espiritualitat benedictina.

Sant Benet posa en relleu aquest sentit de família i d'església quan legisla sobre l'obra de Déu feta en comú. Aleshores, tota la família es presenta davant del Pare del cel per escoltar la seva paraula i lloar-lo. Cadascú hi aporta la seva riquesa espiritual per tal de formar tots junts la riquesa espiritual de la família. Per aquesta raó, qui es fa culpable d'absència o de retard o de negligència resta quelcom al tresor comú de la família, que així es presenta més pobre i defectuosa davant del Pare. Per això cal fer-ne penitència davant de Déu i dels germans. En una certa mesura,

això també es pot dir de l'Oblat en relació amb la seva família espiritual.

Un fet important en la vida dels homes, que els posa en íntima comunió amb els altres germans, és el treball. El treball posa en comú les qualitats i les energies de cadascú per tal de col·laborar amb els altres al bé de tots. De les negligències en el treball es pot dir el mateix que sant Benet ha remarcat més destacadament respecte a les negligències en la participació a l'obra de Déu. «Viure del treball de les mans, com els nostres Pares i els apòstols» (c. 48) és una condició del bon deixeble de sant Benet. Es tracta d'un treball fet amb tot l'interès, però amb tota humilitat, que asseguri la vida de cada dia, però que no deixi infiltrar el mal de l'avarícia (c. 57).

Uns altres principis de la Regla benedictina, «que tot sigui comú a tots» (c. 33) i que «sobretot cal que sigui extirpat el vici de propietat» (cc. 33 i 55), donen molta llum per a comprendre l'actitud que el deixeble de sant Benet ha de tenir davant dels *problemes socials* del món d'avui. Són uns principis molt radicals que cal matisar amb altres normes pràctiques de la Regla. Com ara quan, després de citar el text dels Actes dels Apòstols «es distribuïa a cadascú segons el que necessitava», afegeix «que es tingui consideració de les febleses, de manera que el qui no en necessita tant en doni gràcies a Déu i no es posi trist, i, en canvi, el qui en necessita més, que senti la humiliació de la seva feblesa i no s'enorgulleixi per la comprensió que li tenen» (c. 34).

Jo penso que aquí cal destacar una missió particular del deixeble de sant Benet en el nostre món d'avui: em refereixo a la *discreció* i a l'*austeritat*, que l'han de caracteritzar. En un món angoixat pel gran desequilibri en la distribució de les riqueses, esclavitzat per les propagandes comercials i per l'escalada de la producció i del consum, delirós d'un testimoniatge evangèlic de pobresa, el deixeble de sant Benet ha de donar testimoni de com cal servir-se de les coses d'aquest món: amb sobrietat, amb llibertat d'esperit i amb agraïment. És el que ensenyava sant Pau, quan escrivia: «que els qui compren visquin com si no en fruïssin; sin; els qui usen d'aquest món, com si no en fruïssin; perquè la figura d'aquest món passa» (1 Cor 7,31); a més, diu sant Pau, «doneu sempre gràcies per tot a Déu Pare en nom de nostre Senyor Jesucrist» (Ef 5,20). Aquesta actitud de sobrietat en l'ús de les coses permet d'obrir-se a les necessitats dels germans i de col·laborar, cadascú des del seu lloc, al bé dels altres, com s'insinua o s'estableix en tants indrets de la Regla; per altra banda, l'agraïment a Déu ensenya a ser agraïts als homes, que són els instruments habituals de la seva providència.

* * *

Em sembla que he indicat els aspectes principals de l'espiritualitat benedictina, que un Oblat pot practicar a fons sense fer-se estrany al món en què viu; al contrari, difonent entorn seu aquella bonesa i aquella pau que ell porta al cor i que li vénen de Déu. Bo i confiant que, si fa servir nit i dia aquests instruments

del treball espiritual, el Senyor el recompensarà amb
aquell premi que Ell mateix ha promès: «que cap ull
no ha vist, ni orella ha sentit, ni cor d'home ha pres-
sentit allò que Déu té preparat per als qui l'estimen»
(c. 4).